

denne Sag ikke var udgaaet fra noget andet Sted end Danmark. Denne Sag er gaaet sin Gang over Vesterhavet til England, og det er det danske Blod, blandet med den britiske Øs Befolknings, som har frembragt den Frihed, hvoraf Verden lever. Nævningesagen har, kunne vi sige, sin Vugge i Danmark mere end noget andet Sted, om end de Former, hvori Verden senere har brugt den, ere gaaede fra England over Kanalen til Frankrig og først derfra til det øvrige Kontinent og den øvrige Verden. Jeg tror ikke, vi skulle være bange for at tage det Barn til os igen. Institutionen er nu ikke det samme, som den blev til paa et senere Tidspunkt, i Middelalderen, da dens Særmærke var, at en Mand skulde dømmes af sine Lige-mænd. Jeg vil for Resten sige, at det slet ikke var nogen forkastelig Livsopfattelse, som Middelalderen her havde; det var tværtimod en meget god Opfattelse den, at en Mands Handlinger skulde bedømmes ud fra hans egne Livsforhold. Men vi kunne ikke bruge den Ligemandsteori mere; vi have heldigvis faktisk forladt denne Adskillelse i Stænder; vi kunne ikke mere, selv om vi ønskede det, lade en Mand blive dømt af sin Klasse — Klasserne i Middelalderens Forstand ere forsvundne. Men vi kunne vende tilbage til det, som vi have haft i endnu ældre Tider i Danmark, og som i nyere Former er kommet til os igen, nemlig det, at lade en Mand, naar han sigtes for en haard Forbrydelse, blive dømt ikke udelukkende af dem, der ere satte til som deres Livsgerning at bedømme Forbrydelser, men væsentlig af dem, hvis Kald til at bedømme et Medmenneske gives ved, at de virke hæderligt blandt deres Medborgere i al borgerlig Gerning. Det ærede Medlem kalder ganske vilkaarligt Nævningerne uvidende. Det er jo ganske med Urette, at han siger dette.

Man behøver ikke at tage personlige Argumenter, for at modbevise dette. Efter Forslaget, saaledes som det foreligger, blive Nævningerne udvalgte omhyggeligt under Hensyn til den Opgave, de skulle have. De udvælges paa den Maade, som man efter mange Overvejelser har fundet var den mest lutrende, nemlig gennem de mest folkelige Institutioner, som Statsmaskineriet har, de kommunale Bestyrelser, og de blive udvalgte med det Øjemed, at de skulle være Dommere. Dermed falder enhver Tale om, at det skulde være Uvidenheden, man gav sig i Vold, og al Tale om, at det er tilfældige Folk, der her sættes til Dommergerningen. Naar det ærede

Medlem saa angreb dem for deres formentlige Modtagelighed for Paavirkning, saa ere disse Anklager for en Dels Vedkommende lige saa megen Ros, og for en anden Del af Anklagens Vedkommende er den uberettiget. At en Lægmandsdommer er paavirkelig af de Ord, han hører af den retslærde Dommer, er slet ikke nogen Anke, men en Ros, at han er paavirkelig af de Ord, som blive fremsatte af den, der er sat til at være Forsvarer eller Anklager, er ogsaa kun, hvad han skal være. Og hvad det ærede Medlems store Frygt for Sagførervirksomheden angaar, tror jeg, skønt jeg ikke nærer nogen Overtro paa Sagførerstandens særlige Fortræffelighed, som man sommo Tider hører Tale om, at man sikkerlig skal finde den tilstrækkelige Dygtighed og Hæderlighed hos Sagførerstanden til, at denne kan udføre Anklagerens og Forsvarerens Hverv. Naar det ærede Medlem paa et andet Punkt siger, at dervil være en Paavirkning, som vil blive meget farlig, nemlig af Pressen, saa har det ærede Medlem enten glemt — eller ogsaa har han ikke villet omtale —, at selve det Udvalg, der har indstillet Lovforslaget i den Form, hvori det foreligger, har fra første Begyndelse og til sidste Gang det udtalte et Ord om det, sagt, at det venter og vil enten selv søge tilvejebragt eller anmode Ministeren om at fremkomme med Forslag til en Lov, som beskytter — i Lighed med, hvad der finder Sted i England — Nævningerne og Retten overhovedet i dens Overvejelser og Handlinger mod uberettiget Paavirkning fra Pressens Side. Dette er noget, der hører med ind i Systemet, og som man har været betænkt paa at tilvejebringe og som sikkerlig vil komme. Den højtærede Minister har i Forstaaelse med Udvalget til sagt sin Bisstand til et saadant Lovforslags Tilvejebringelse. Saa siger det ærede Medlem ogsaa, at han frygter for, at Nævningerne ville lade sig paavirke af politiske Stemninger. Man kan ikke sætte hverken til retskyndig Dommer eller til Lægdommer en Maskine eller et abstrakt Menneskebegreb, man maa sætte et levende Menneske, og det levende Menneske er naturligvis paavirket af meget forskelligt, deriblandt politiske Meninger og politiske Stemninger. Men vi tør sige, og jeg tør sige det saa godt som nogen, at for politiske Stemninger er sandelig ikke Lægmanden mere udsat end den retslærde Dommer. Naar man beskæftiger sig med Politik, enten det er aktivt eller det blot er gennem Interesse for det offentlige Liv faar man Sympati for et og Antipati mod